

Список використаних джерел

1. Lewin A. Takim go zapamiętałem : wspomnienia i refleksje o Januszu Korczaku. Wyd. 2-ie. Warszawa : LATONA, 1997. 78 s.
2. Wspomnienia o Januszu Korczaku. T. 1. Janusz Korczak. Źródła i Studia / red. nauk. Aleksander Lewin. Warszawa : Nasza księgarnia, 1981. 405 s.
3. Шнайдер М. Т. Януш Корчак: скульптор дитячих душ. Київ : Дух і Літера, 2019. 200 с.

ЛИСТИ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО ДО ЗАРУБІЖНИХ АДРЕСАТІВ

*О. В. Вишняк, науковий співробітник сектору
сухомлинистики відділу педагогічного джерелознавства та
біографістики*

У межах виконання теми наукового дослідження «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (2023–2025) досліджено листування В. Сухомлинського із закордонними кореспондентами.

Було виявлено, що цей напрям є малознаним. Однак аналіз опублікованих джерел допоміг знайти інформацію про окремих адресатів педагога. Наприклад, про листування з польським вченим, професором Тадеушем Вілохом (Tadeusz Wiloch) (1927–1995), фахівцем з порівняльної педагогіки, дізнаємося зі статті О. Сухомлинської «Українсько-польські педагогічні впливи в історичному вимірі: випадок В. Сухомлинського». В особистому архіві сім'ї Сухомлинських зберігається 12 копій листів Василя Олександровича до Вілоха. Сухомлинський ділиться з польським колегою міркуваннями про спонтанні і не завжди продумані реформи в загальній середній освіті, що відбувалися у 1960-ті роки в Радянському Союзі, сприйняття їх учительством, розповідає про свої видавничі плани, про свою творчість [1]. Листування допомагає розкрити і характер епохи, і постаті обох кореспондентів.

Привертає увагу і листування В. Сухомлинського з редакторами й рецензентами німецького видавництва «Volk und Wissen» (Берлін), які готували до друку його книгу «Серце віддаю дітям». Це листування налічує 11 листів, які О. Сухомлинська у 2012 р. опублікувала у новому виданні найвідомішої книги педагога [2]. Листи свідчать про непростий шлях порозуміння, про намагання досягнути позитивного результату, тобто якомога швидше оприлюднити у Німеччині книгу «Серце віддаю дітям».

Вивчення, аналіз цих та інших листів буде продовжено в наступному році, а напрацьований матеріал органічно увійде до майбутнього науково-популярного довідкового видання «Василь Сухомлинський і його кореспонденти: вибране листування з коментуванням», яке й підсумує дослідження.

Список використаних джерел

1. Сухомлинська О. Українсько-польсько педагогічні впливи в історичному вимірі: випадок В. Сухомлинського. *Історико-педагогічний альманах* / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. Умань,

2016. Вип. 1. С. 46–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2016_1_10 (дата звернення: 15.10.2023).

2. Сухомлинський В. О. Листування з видавництвом з НДР. *Серце віддаю дітям: нове прочитання* / уклад. та авт. вступ. ст. О. В. Сухомлинська. Харків, 2012. С. 482–503.

ВИСВІТЛЕННЯ ПОСТАТІ І. А. ЗЯЗЮНА В ЕЛЕКТРОННОМУ РЕСУРСІ «ВИДАТНІ ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ»

*Т. С. Павленко науковий співробітник відділу педагогічного
джерелознавства та біографістики*

У сучасному освітньо-науковому просторі зростає інтерес до життєвого шляху та творчої спадщини видатних освітян. У зв'язку з цим виникає необхідність розширення біографічного знання про українських та зарубіжних педагогів – створення тематичних біографічних інформаційних ресурсів. Як зазначає Л. Д. Березівська, «педагогічна біографіка – є важливим складником національної скарбниці пам'яті України, а це забезпечує: розвиток історії освіти, зокрема й педагогічного біографічного знання; популяризацію творчої спадщини відомих педагогів, освітян минулого і сучасності; кооперацію зусиль історико-педагогічної науки та галузевої біографіки» [2, с. 12].

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) відіграє важливу роль в інтеграції та поширенні педагогічного біографічного знання [1]. Фахівці бібліотеки активно розвивають електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу», який представлено на вебпорталі ДНПБ (<http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-pedahohy/>).

Ресурс містить персональні сторінки, присвячені українським та зарубіжним педагогам. Сторінки ці постійно удосконалюються, завдяки цьому ресурс не втрачає актуальності та затребуваності.

У когорті відомих педагогів сучасності помітне місце належить Іванові Андрійовичу Зязюну (1938–2014) – видатному українському вченому, філософу, педагогу, психологу, організатору освіти, провіднику культури, фундатору нового напрямку педагогічної науки і засновнику наукової школи з проблем педагогічної майстерності, першому Міністру освіти і науки незалежної України (1990–1992).

Вебсторінку «Зязюн Іван Андрійович» сформовано за окремими тематичними рубриками, в яких систематизовано відповідний інформаційний контент. На вебсторінці у рубриці «Біографія» представлено відомості про життєвий та творчий шлях науковця [3].

Рубрика «Бібліографія праць І. А. Зязюна» презентує творчий доробок вченого, де відображено, зокрема, його погляди на проблеми педагогічної майстерності, неперервної професійної освіти, етики та естетики, теорії української та зарубіжної культури.

У рубриці «Бібліографія публікацій про життя та діяльність І. А. Зязюна» представлено низку праць, які висвітлювали життєвий шлях та творчу